

Raad voor
Strafrechtstoepassing
en Jeugdbescherming

JP-bulletin Corona-special 3

December 2020

<p>ZAAKNUMMER: R-20/6768/GA</p> <p>Datum uitspraak: 12 november 2020</p>	<p>Arbeid en werkzaamheden; Corona</p>	<p>Beklag tegen disciplinaire straf van twee dagen opsluiting in een andere verblijfsruimte dan een strafcel, wegens werkweigering op 3 april 2020. Klager meent dat zijn gezondheid tijdens de arbeid i.v.m. de uitbraak van het coronavirus niet voldoende wordt gewaarborgd. Gedetineerden zouden niet anderhalve meter afstand kunnen houden en kregen geen beschermingsmiddelen, zoals mondkapjes, handschoenen en desinfectiemiddel. Onvoldoende gebleken dat arbeid kon plaatsvinden met inachtneming van de toen geldende RIVM-richtlijnen. Werkweigering in redelijkheid niet als strafwaardig gedrag aan te merken. Beroep directeur ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 47, derde lid)</p>	<p>8</p>
<p>ZAAKNUMMER: R-20/6531/GA</p> <p>Datum uitspraak: 4 november 2020</p>	<p>Corona; Algemeen verlof; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Afwijzing verzoek tot algemeen verlof, omdat risico's niet konden worden ingeschat. Gelet op de voorgeschiedenis is het niet redelijk dat klager is tegengeworpen dat nog geen risicotaxatie is uitgevoerd. Klagers belang bij verlofverlening is - zeker nu detentiefasering niet van de grond is gekomen - evident. Beroep gegrond. Nu algemeen verlof vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk is, geen opdracht nieuwe beslissing, maar tegemoetkoming €50,-. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 4, 14)</p>	<p>9</p>
<p>ZAAKNUMMER: R-20/7704/GA</p> <p>Datum uitspraak: 19 oktober 2020</p>	<p>Corona; Algemeen verlof; Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen; Detentiefasering</p>	<p>Klager klaagt zich over niet in behandeling nemen van zijn verzoeken om algemeen verlof en detentiefasering. Daartegen staat beklag open. Klager alsnog ontvankelijk. Directeur heeft verzoeken niet in behandeling genomen vanwege de coronamaatregelen. Het is uiteindelijk echter aan de gedetineerde om te bepalen of hij zijn verzoek wil voorleggen aan de directeur of de Minister. Beklag gegrond. Geen tegemoetkoming, omdat niet is gebleken van ongemak.</p>	<p>10</p>

		(Wet- en regelgeving: Pbw art. 18, RTVI art. 2, 3, 6, 7, 14)	
ZAAKNUMMER: R-20/7788/GA Datum uitspraak: 19 oktober 2020	Corona; Algemeen verlof	Afwijzing algemeen verlof vanwege corona niet onredelijk of onbillijk. Opschorting van algemeen verlof (zoals in Kamerbrief van de Minister staat) moet worden begrepen als het tijdelijk consequent afwijzen van verzoeken om algemeen verlof. Directeur heeft mogen volstaan met verwijzing naar de landelijk getroffen maatregelen, nu algemeen verlof niet kan worden verleend. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 14)	12
ZAAKNUMMER: R-20/7213/GA Datum uitspraak: 31 augustus 2020	Corona; Ontvankelijkheid materieel; Detentiefasering	De beroepscommissie vernietigt de uitspraak van de beklagcommissie voor zover dit ziet op de beslissing om klager niet (i.h.k.v. coronamaatregelen) met een enkelband naar huis te sturen en verklaart de beklagcommissie alsnog onbevoegd om dit beklag in behandeling te nemen. Voor zover de uitspraak ziet op de intrekking van klagers regimaire verloven, verklaart de beroepscommissie klager alsnog ontvankelijk in dit beklag, maar verklaart zij het beklag ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 60, RTVI art. 19)	13
ZAAKNUMMER: S-20/3996/SGA Datum uitspraak: 17 juli 2020	Corona; Schorsing procedureel; Algemeen verlof	Directeur heeft verzoekers algemeen verlof ingetrokken in verband met de getroffen coronamaatregelen. De voorzitter acht deze beslissing onredelijk en onbillijk, nu verzoeker een persoonlijk belang heeft bij verlof en hij aansluitend zal deelnemen aan een Penitentiaal Programma. Hij keert derhalve niet terug in de inrichting, zodat het risico op een eventuele besmetting van het coronavirus door verzoeker is uitgesloten. Alternatief incidenteel verlof niet bekeken. Schorsingsverzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: artikel 60 Pbw jo artikel 14 Rtvi)	15

<p>ZAAKNUMMER: R-20/6553/GB</p> <p>Datum uitspraak: 18 september 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen; Plaatsing/overplaatsing VRIS; Tegemoetkoming financieel Corona</p>	<p>Afwijzing van klagers verzoek tot plaatsing in de gevangenis van de PI Sittard vanuit de gevangenis van de PI Ter Apel is, gelet op klagers einddatum en verblijfplaats van zijn zoontje (negen jaar oud) en de rest van zijn naaste familie, onredelijk en onbillijk. Sprake van uitzonderlijke omstandigheden die afwijking van plaatsing van strafrechtelijk gedetineerde vreemdeling rechtvaardigen. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing. Tegemoetkoming wordt berekend vanaf 16 juni 2020, omdat vanaf toen bezoek weer mogelijk was. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 18 en Rspog art. 20b)</p>	<p>17</p>
<p>ZAAKNUMMER: R-20/6609/GB</p> <p>Datum uitspraak: 11 september 2020</p>	<p>Corona; Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen; Horizontale overplaatsing gevangeniswezen</p>	<p>Beroep tegen afwijzing horizontale overplaatsing o.g.v. getroffen coronamaatregelen. Ten tijde van de bestreden beslissing was de coronacrisis bijzonder nijpend en was bezoek niet mogelijk. Sinds 16 juni 2020 is bezoek weer mogelijk. Verweerder kan thans niet meer zonder meer volstaan met verwijzing naar beleid om horizontale overplaatsingen categoriaal af te wijzen. Gelet hierop en op het oordeel van de beroepscommissie in R-20/6297/GB, beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 18, RSPOG art. 25, lid 7)</p>	<p>18</p>
<p>ZAAKNUMMER: R-20/7401/GB</p> <p>Datum uitspraak: 21 augustus 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen; Horizontale overplaatsing gevangeniswezen Corona</p>	<p>Gelet op klagers gedrag binnen de PI Lelystad - zo heeft hij een personeelslid tweemaal vol in het gezicht gespuugd, nadat klager en zijn celgenoot was medegedeeld dat zij volgens het protocol op cel moesten blijven, omdat een van hen klachten had die zouden kunnen wijzen op besmetting met het coronavirus - heeft verweerder in redelijkheid kunnen beslissen klager over te plaatsen naar de gevangenis van de PI Leeuwarden. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17)</p>	<p>20</p>

<p>ZAAKNUMMER: R-20/7207/GB</p> <p>Datum uitspraak: 7 augustus 2020</p>	<p>Corona; Horizontale overplaatsing gevangeniswezen; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Klager is vanuit het arrestantenregime doorgeplaatst. PI Leeuwarden ligt niet in arrondissement van vestiging of aanpalend. Ook de feitelijke afstand is groot. In inrichting van klagers voorkeur was geen plaats, maar niet gesteld of gebleken dat in aanpalend arrondissement geen plaats beschikbaar is. Ook onduidelijk waarom klager niet op een wachtlijst kon worden geplaatst. Beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing. Tegemoetkoming €75, berekend vanaf 2 juni 2020, omdat vanaf dat moment bezoek weer mogelijk was (door de versoepelingen van de coronamaatregelen) en de reisafstand daarom pas vanaf dat moment zodanig nadeel met zich mee heeft gebracht dat een tegemoetkoming passend en geboden is. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, RSPOG art. 25, lid 7)</p>	<p>21</p>
<p>ZAAKNUMMER: R-20/7735/GM</p> <p>Datum uitspraak: 23 november 2020</p>	<p>Arbeidsongeschiktheid; Corona Medische verzorging</p>	<p>Bij de beoordeling van de arbeids(on)geschiktheid moet niet alleen gekeken worden naar het besmettingsgevaar door het coronavirus, maar ook in hoeverre de gedetineerde, eventueel meer dan anderen, kwetsbaar is voor dit virus en daardoor bij besmetting een verhoogd risico loopt. De inrichtingsarts heeft in redelijkheid kunnen oordelen dat klager arbeidsgeschikt is. Niet gebleken dat klager lijdt aan ernstige vorm van astma of copd. Daarnaast is voldoende rekening gehouden met de te verrichten werkzaamheden en waarop klager deze kan uitvoeren. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pm: artikel 28)</p>	<p>23</p>
<p>ZAAKNUMMER: R-20/8296/GV</p> <p>Datum uitspraak: 19 november 2020</p>	<p>Corona; Incidenteel verlof</p>	<p>Afwijzing verzoek incidenteel verlof voor bijwonen uitvaart onredelijk en onbillijk. Onvoldoende onderbouwd dat klager zich aan zijn detentie zou onttrekken. Daarnaast wordt afwijzing op grond van de kans dat klager besmet zou kunnen raken met het coronavirus onredelijk en onbillijk geacht, nu incidenteel verlof - ondanks coronamaatregelen - wel tot de mogelijkheden behoort en klagers belang</p>	<p>25</p>

		groot is. Beroep gegrond, tegemoetkoming €50,-. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 21 en 24)	
ZAAKNUMMER: RSJ R-20/7945/GV Datum uitspraak: 21 oktober 2020	Corona; Incidenteel verlof	Incidenteel verlof aan klagsters oma afgewezen vanwege de getroffen coronamaatregelen. Klagsters oma heeft haar opgevoed. Klagsters oma is slechthorend en kampt met cognitieve problemen. Klagster heeft onweersproken gesteld dat Skype onvoldoende volwaardig en betekenisvol contact biedt. Eerder is aan klagster om diezelfde reden, mede op grond van het(zelfde) advies van de medisch adviseur, wel incidenteel verlof verleend. Afwijzing onvoldoende gemotiveerd, mede gelet op de huidige verlofmogelijkheid op humanitaire gronden. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21, 25)	26
ZAAKNUMMER: R-20/7344/GV Datum uitspraak: 13 augustus 2020	Detentiefasering; Strafonderbreking; Corona	Afwijzing strafonderbreking niet onredelijk, nu strafonderbreking niet kan dienen ter vervanging van detentiefasering, ook niet toen plaatsing in een (Z)BBI vanwege de coronacrisis niet mogelijk was. Niet gebleken van (andere) bijzondere omstandigheden. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 34)	28
ZAAKNUMMER: R-20/7210/JA Datum uitspraak: 31 december 2020	Persoonlijke verzorging; Corona	Vanwege besmettingsgevaar met coronavirus heeft directeur een invoerverbod voor kleding ingevoerd. Daarmee is klagers recht op het dragen van eigen kleding beperkt. Directeur is zonder motivering voorbijgegaan aan eisen van subsidiariteit, doelmatigheid en proportionaliteit. Daarnaast is de (waarschijnlijke) duur van de maatregel niet bekend, evenals de wijze waarop dit alles op een begrijpelijke manier richting de jeugdigen is gecommuniceerd. Klager is daarom onevenredig zwaar getroffen in zijn recht op het dragen van eigen kleding. Beroep gegrond. Een tegemoetkoming is echter niet passend, omdat onvoldoende is vast te stellen dat en in welke mate klager ongemak heeft ondervonden en welke	30

		redenen de aanleiding vormden voor dit ongemak. (Wet- en regelgeving: Bjj art. 49)	
ZAAKNUMMER: R-20/6860/JZ Datum uitspraak: 5 november2020	Bezoek; Corona; Verlof	Verlof- en bezoekbeperkingen civielrechtelijk geplaatste jeugdige vanwege coronacrisis. Betreft individuele beslissingen. Geen beperkt beklagrecht. Klager alsnog ontvankelijk in zijn klachten. Coronacrisis maakt(e) vergaande maatregelen noodzakelijk. De directeur heeft alternatieven onderzocht. Niet gebleken van strijd met enige verdragsrechtelijke bepaling. Klachten ongegrond. (Wet- en regelgeving: Jeugdwet artt. 6.3.3, 6.4.1, 6.5.1)	33

ZAAKNUMMER:
R-20/6768/GA

Datum uitspraak:
12 november 2020

Beroepscommissie:
mr. A. van Holten, voorzitter, U.P.
Burke en mr. A.M.G. Smit, leden,
bijgestaan door mr. K. Kiela, secretaris

Trefwoorden:
Arbeid en werkzaamheden; Corona

Samenvatting:
Beklag tegen disciplinaire straf van twee dagen opsluiting in een andere verblijfsruimte dan een strafcel, wegens werkweigering op 3 april 2020. Klager meent dat zijn gezondheid tijdens de arbeid i.v.m. de uitbraak van het coronavirus niet voldoende wordt gewaarborgd. Gedetineerden zouden niet anderhalve meter afstand kunnen houden en kregen geen beschermingsmiddelen, zoals mondkapjes, handschoenen en desinfectiemiddel. Onvoldoende gebleken dat arbeid kon plaatsvinden met inachtneming van de toen geldende RIVM-richtlijnen. Werkweigering in redelijkheid niet als strafwaardig gedrag aan te merken. Beroep directeur ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 47, derde lid)

Rechtsoverwegingen:
Aan klager is een disciplinaire straf voor de duur van twee dagen in een andere verblijfsruimte dan een strafcel opgelegd omdat hij op 3 april 2020 heeft geweigerd naar de arbeid te gaan, aangezien hij van mening is dat zijn gezondheid in verband met de uitbraak van het coronavirus tijdens de arbeid niet voldoende wordt

gewaarborgd. Zo zouden de gedetineerden niet kunnen werken op anderhalve meter afstand en krijgen zij geen beschermingsmiddelen, zoals mondkapjes, handschoenen en desinfectiemiddel aangeboden.

De door de overheid getroffen (landelijke) maatregelen

Ter bescherming van justitiabelen en het inrichtingspersoneel zijn met ingang van 14 maart 2020 door DJI landelijke maatregelen getroffen om het risico op verspreiding van het coronavirus in de inrichtingen te verkleinen. Hieruit volgt dat voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen DJI de RIVM-richtlijnen aanhoudt. Ook worden de richtlijnen van het RIVM ten aanzien van hygiëne en het houden van voldoende afstand zoveel mogelijk nageleefd. Uitgangspunt is dat gedetineerden met coronagerelateerde klachten worden geïsoleerd in hun eigen cel. Dagprogramma's kunnen worden aangepast of andere maatregelen kunnen worden genomen wanneer een besmetting zich voordoet.

De situatie in PI Zwolle

Uit de mededelingen van de directeur volgt dat de richtlijnen van het RIVM worden opgevolgd. Beschermingsmiddelen zijn niet noodzakelijk of verplicht en het is mogelijk om je handen te wassen op de arbeid. Klager is op grond van artikel 47, derde lid, van de Penitentiaire beginselenwet verplicht de aan hem door de directeur opgedragen arbeid te verrichten. Gedetineerden dienen elkaar aan te spreken op het houden van afstand. Er zijn (dan wel waren ten tijde van de klacht) geen andere besmette gedetineerden binnen deze inrichting.

Klagers klacht

Klager heeft geweigerd om naar de arbeid te gaan, vanwege zijn zorgen over zijn gezondheid. Tijdens de arbeid in de werkzaal komen gedetineerden van verschillende afdelingen samen. Dat volgens klager de anderhalve meter afstand tijdens de arbeid niet gewaarborgd kan worden, wordt door de directeur onvoldoende weersproken. Daarnaast zijn er tijdens de arbeid geen beschermingsmiddelen aangeboden, zoals mondkapjes, handschoenen en desinfectiemiddel. Het werken in een afgesloten ruimte met meerdere mensen en zonder beschermingsmiddelen levert een risico op besmetting op. Dat klager niet in de risicogroep valt kan niet als doorslaggevend argument worden aangemerkt voor het hem verplichten om naar de arbeid te gaan, nu mensen die niet tot de risicogroep behoren net zo veel kans hebben om besmet te raken. De ernst van de klachten verschilt per besmet persoon, maar dat het een potentieel levensbedreigend virus is, is een feit van algemene bekendheid. Ondanks alle maatregelen zijn ook de penitentiaire inrichtingen niet veilig gebleken voor het virus en is het coronavirus ook bij justitiabelen vastgesteld. Nu uit hetgeen door de directeur is aangevoerd onvoldoende blijkt dat de arbeid kon plaatsvinden met inachtneming van de toen geldende RIVM-richtlijnen, is de beroepscommissie dan ook van oordeel dat de directeur, onder deze omstandigheden, klager in dit geval niet kon verplichten te werken en dat hij de weigering van klager om deel te nemen aan de arbeid om zijn gezondheid in bescherming te nemen, niet in redelijkheid als strafwaardig gedrag heeft kunnen aanmerken.

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere

beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

ZAAKNUMMER:
R-20/6531/GA

Datum uitspraak:

4 november 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door Y.L.F. Schuren, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Algemeen verlof;
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:

Afwijzing verzoek tot algemeen verlof, omdat risico's niet konden worden ingeschat. Gelet op de voorgeschiedenis is het niet redelijk dat klager is tegengeworpen dat nog geen risicotaxatie is uitgevoerd. Klagers belang bij verlofverlening is - zeker nu detentiefasering niet van de grond is gekomen - evident. Beroep gegrond. Nu algemeen verlof vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk is, geen opdracht nieuwe beslissing, maar tegemoetkoming €50,-.(Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 4, 14)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 29 maart 2016 gedetineerd. Het beklag richt zich tegen de afwijzing van klagers eerste verlofaanvraag.

Vooropgesteld dient te worden dat bij verzoeken tot algemeen verlof een belangenafweging dient te worden gemaakt tussen enerzijds het individuele belang van de gedetineerde

om zich tijdig en goed te kunnen voorbereiden op zijn terugkeer in de maatschappij en anderzijds het algemeen belang van – onder meer – de orde, rust en veiligheid in de samenleving en een ongestoorde tenuitvoerlegging van de opgelegde vrijheidsstraf.

Klagers verzoek is afgewezen, omdat de risico's van verlofverlening niet konden worden ingeschat en klager is veroordeeld voor een ernstig geweldsdelict. De vrijhedencommissie heeft om die reden negatief geadviseerd over klagers verzoek. Ook het OM heeft een negatief advies over klagers verzoek tot algemeen verlof uitgebracht.

Klagers verzoek tot algemeen verlof is op 3 maart 2020 om bovengenoemde redenen afgewezen. De directeur heeft in de beklagprocedure te kennen gegeven dat mede op basis van het negatieve advies van het OM is besloten een risicotaxatierapport aan te vragen om de risico's van eventueel te verlenen vrijheden in beeld te kunnen brengen en af te kunnen wegen tegen klagers belang van re-integratie. De directeur heeft bovendien te kennen gegeven dat het aanvragen en opstellen van een risicotaxatierapport tijd in beslag neemt. Het is de beroepscommissie ambtshalve bekend (RSJ 28 oktober 2019, R-19/4449/GB) dat klager heeft aangegeven bereid te zijn mee te werken aan het laten uitvoeren van een risicotaxatie en dat hij eerder ook heeft gesteld dat hij meerdere malen bij zijn casemanager heeft aangedrongen op het ondernemen van de daartoe noodzakelijke acties en ten tijde van voormelde uitspraak in de veronderstelling verkeerde dat het risicotaxatie-onderzoek op korte termijn zou aanvangen. Bij deze stand van zaken acht de beroepscommissie het niet redelijk dat het klager in maart

2020 wordt tegengeworpen dat er nog geen risicotaxatie is uitgevoerd en de risico's van verlofverlening nog niet in kaart zijn gebracht. Daarbij komt dat klagers belang bij verlofverlening – zeker nu zijn detentiefasering niet van de grond is gekomen – evident is.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, moet de beslissing van de directeur als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren. Nu het de beroepscommissie bekend is dat het verlenen van algemeen verlof op dit moment niet mogelijk is vanwege de maatregelen die de overheid heeft getroffen in verband met het tegengaan van de verdere verspreiding van het coronavirus, zal zij de directeur niet opdragen een nieuwe beslissing te nemen, maar in plaats daarvan aan klager een tegemoetkoming toeekennen. De beroepscommissie zal deze vaststellen op €50,-.

ZAAKNUMMER:
R-20/7704/GA

Datum uitspraak:
19 oktober 2020

Beroepscommissie:
mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden,
bijgestaan door mr. P. de Vries,
secretaris

Trefwoorden:

Corona; Algemeen verlof;
Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen; Detentiefasering

Samenvatting:

Klager klaagt zich over niet in behandeling nemen van zijn verzoeken om algemeen verlof en detentiefasering. Daartegen staat beklag open. Klager alsnog ontvankelijk. Directeur heeft verzoeken niet in behandeling genomen vanwege de coronamaatregelen. Het is uiteindelijk echter aan de gedetineerde om te bepalen of hij zijn verzoek wil voorleggen aan de directeur of de Minister. Beklag gegrond. Geen tegemoetkoming, omdat niet is gebleken van ongemak. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 18, RTVI art. 2, 3, 6, 7, 14)

Rechtsoverwegingen:

Klager klaagt zich erover dat zijn verzoek om algemeen verlof en zijn verzoek om detentiefasering niet in behandeling zijn genomen door – zo begrijpt de beroepscommissie – zijn casemanager en/of de directeur. De beklagrechtter heeft klager niet-ontvankelijk verklaard in zijn beklag, omdat dit zou zijn gericht tegen een algemene regel. De beroepscommissie kan zich niet met dat oordeel verenigen. Er staat immers beklag open tegen zowel het niet voortvarend handelen van de casemanager als het weigeren van de directeur om een beslissing te nemen op een verzoek. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagrechtter daarom vernietigen en klager alsnog ontvangen in zijn beklag.

Inhoudelijk overweegt de beroepscommissie als volgt.

Het verzoek om detentiefasering

Een gedetineerde heeft op grond van artikel 18, eerste lid, van de Pbw het

recht om een verzoek tot (over)plaatsing – waaronder detentiefasering – in te dienen bij de Minister voor Rechtsbescherming. De directeur stelt hiertoe doorgaans een selectieadvies op.

Het verzoek om algemeen verlof

Op grond van artikel 2, eerste lid, en artikel 3, eerste lid, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) neemt de directeur een verzoek om verlof in ontvangst en wint de directeur alle benodigde inlichtingen en adviezen in. Vervolgens beslist de directeur of de Minister voor Rechtsbescherming op dit verzoek (artikel 2, tweede lid, van de Regeling) conform het bepaalde in de artikelen 6 respectievelijk 7 van de Regeling.

Niet in behandeling nemen van deze verzoeken

Het is ten aanzien van beide verzoeken niet aan de directeur of de casemanager om te beslissen dat de gedetineerde het verzoek niet kan indienen of dat dit verzoek – dan wel het opmaken van een selectieadvies – aangehouden moet worden. In de gegeven omstandigheden is het heel goed voorstelbaar dat met de gedetineerde wordt besproken of het niet verstandiger is om te wachten met het indienen van een verzoek, maar het is aan de gedetineerde om te bepalen of hij zijn verzoek wil voorleggen aan hetzij de directeur hetzij de Minister voor Rechtsbescherming om daarop te beslissen. In dat laatste geval stuurt de directeur het verzoek, vergezeld van een advies, door naar de Minister voor Rechtsbescherming.

Nu klagers verzoeken in strijd met de wet niet in behandeling zijn genomen zal de beroepscommissie het beklag gegrond verklaren.

De beroepscommissie ziet geen aanleiding om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen, omdat niet is gebleken dat hij ongemak heeft ondervonden door het niet in behandeling nemen van zijn verzoeken. In dat kader is van belang dat de beroepscommissie de afwijzing van een verzoek om algemeen verlof en de afwijzing van een verzoek tot plaatsing in een Zeer Beperkt Beveiligde Inrichting en het niet op een wachtlijst plaatsen daarvoor vanwege de getroffen coronamaatregelen tot 3 augustus 2020 niet onredelijk of onbillijk heeft geacht (respectievelijk RSJ 19 oktober 2020, R-20/7788/GA en RSJ 3 juli 2020, R-20/7129/GB)

ZAAKNUMMER:
R-20/7788/GA

Datum uitspraak:

19 oktober 2020

Beroepscommissie:

mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Algemeen verlof

Samenvatting:

Afwijzing algemeen verlof vanwege corona niet onredelijk of onbillijk. Opschorting van algemeen verlof (zoals in Kamerbrief van de Minister staat) moet worden begrepen als het tijdelijk consequent afwijzen van verzoeken om algemeen verlof. Directeur heeft mogen volstaan met verwijzing naar de landelijk getroffen maatregelen, nu algemeen verlof niet kan worden

verleend. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 14)

Rechtsoverwegingen:

Klagers verzoek om algemeen verlof is afgewezen vanwege de getroffen coronamaatregelen. Klager stelt zich op het standpunt dat de enkele verwijzing van de directeur naar de door de Minister voor Rechtsbescherming aangekondigde maatregelen onvoldoende is, temeer omdat daarin wordt gesproken van opschorting in plaats van afwijzing van verlof. Hij meent voorts dat bijzondere voorwaarden, zoals een quarantaineplicht, het risico op besmetting afdoende zouden kunnen inperken.

De beroepscommissie begrijpt dat de maatregelen voor klager onbevredigende gevolgen hebben, nu hem – ongeacht de vraag of hij aan de voorwaarden voor algemeen verlof voldoet – geen algemeen verlof wordt verleend en hij daardoor een deel van zijn resocialisatie misloopt. De beroepscommissie is evenwel van oordeel dat de Kamerbrief van 13 maart 2020 er geen twijfel over laat bestaan dat algemeen verlof op dit moment niet kan worden verleend. Er zijn sindsdien ten aanzien van het algemeen verlof geen wijzigingen geweest. De coronacrisis dwingt helaas tot dergelijke vergaande maatregelen. In deze uitzonderlijke situatie heeft de directeur naar het oordeel van de beroepscommissie dan ook mogen volstaan met de enkele verwijzing naar de landelijk getroffen coronamaatregelen. Opschorting van verlof is geen bestaand figuur in de Penitentiaire beginselenwet of de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, zodat dit moet worden begrepen als het tijdelijk consequent afwijzen van verzoeken om algemeen verlof.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kan de beslissing van de directeur niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagcommissie bevestigen met aanvulling van de gronden.

ZAAKNUMMER:
R-20/7213/GA

Datum uitspraak:
31 augustus 2020

Beroepscommissie:

mr. M. Iedema, voorzitter, F. van Dekken en mr. M.J. Stolwerk, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Ontvankelijkheid materieel; Detentiefasering

Samenvatting:

De beroepscommissie vernietigt de uitspraak van de beklagcommissie voor zover dit ziet op de beslissing om klager niet (i.h.k.v. coronamaatregelen) met een enkelband naar huis te sturen en verklaart de beklagcommissie alsnog onbevoegd om dit beklag in behandeling te nemen. Voor zover de uitspraak ziet op de intrekking van klagers regimaire verloven, verklaart de beroepscommissie klager alsnog ontvankelijk in dit beklag, maar verklaart zij het beklag ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 60, RTVI art. 19)

Rechtsoverwegingen:

Klagers regimaire verloven zijn ingetrokken c.q. opgeschort, vanwege de getroffen coronamaatregelen. Hiertegen richt zijn beklag zich. In het beklag en beroep wordt voorts ingegaan op het (vermeend ongerechtvaardigde) onderscheid dat is gemaakt tussen wel en niet-onherroepelijk veroordeelde gedetineerden bij de beslissing om hen al dan niet met een enkelband naar huis te sturen.

Niet met een enkelband naar huis

De beslissing welke gedetineerden met een enkelband de ZBBI mochten verlaten, is niet aan de directeur. Die bevoegdheid komt ten aanzien van voorlopig gehechte gedetineerden (zoals klager) slechts toe aan de rechter die bevoegd is over de voorlopige hechtenis te beslissen. Er is ook niet gebleken van een (alsdan onbevoegd genomen) beslissing van de directeur hieromtrent. De beklagcommissie had zich daarom onbevoegd moeten verklaren om kennis te nemen van dit beklag. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagcommissie dan ook vernietigen en de beklagcommissie alsnog onbevoegd verklaren.

Intrekking regimaire verloven

Het is wel aan de directeur om regimaire verloven (te verlenen en) in te trekken (op grond van artikel 19, zesde lid, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting). De directeur heeft hiertoe in klagers geval kennelijk beslist in navolging van de overgelegde brief van de Minister voor Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer van 13 maart 2020, want met de enkele aankondiging in die brief zijn de individuele verloven nog niet ingetrokken. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagcommissie

in zoverre dan ook vernietigen en klager alsnog ontvangen in dit beklag.

De coronacrisis vraagt en vroeg om vergaande maatregelen. De directeur heeft dan ook in redelijkheid uitvoering kunnen geven aan de door de Minister aangekondigde maatregel dat in beginsel geen verloven meer worden verleend. Uit de inlichtingen van de directeur blijkt voorts dat zij hierover met klager in gesprek is geweest. De beroepscommissie zal het beklag dus ongegrond verklaren.

Overigens is uit de toelichting van de directeur ook gebleken dat zij contact heeft opgenomen met het Openbaar Ministerie (OM) over de situatie van klager. Naar aanleiding daarvan heeft het OM verzocht de voorlopige hechtenis van klager te schorsen, hetgeen ook is gebeurd. Uit dit handelen blijkt dat de directeur oog heeft gehad voor de persoonlijke belangen van klager en zich daarvoor ook heeft ingespannen.

ZAAKNUMMER:
S-20/3996/SGA

Datum uitspraak:

17 juli 2020

Beroepscommissie:

mr. R.H. Koning, voorzitter, bijgestaan
door J.A. van der Veen, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Schorsing procedureel;
Algemeen verlof

Samenvatting:

Directeur heeft verzoekers algemeen verlof ingetrokken in verband met de getroffen coronamaatregelen. De voorzitter acht deze beslissing onredelijk en onbillijk, nu verzoeker een persoonlijk belang heeft bij verlof en hij aansluitend zal deelnemen aan een Penitentiair Programma. Hij keert derhalve niet terug in de inrichting, zodat het risico op een eventuele besmetting van het coronavirus door verzoeker is uitgesloten. Alternatief incidenteel verlof niet bekeken. Schorsingsverzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: artikel 60 Pbw jo artikel 14 Rtvi)

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat bij een verzoek om schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing van de directeur slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling. De zaak kan dus niet ten gronde worden onderzocht. De voorzitter beoordeelt alleen of de beslissing waartegen beklag is ingesteld in strijd is met een wettelijk voorschrift of dat deze zodanig onredelijk of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om op dit moment de (verdere) tenuitvoerlegging van die beslissing te schorsen. Naar het oordeel van de voorzitter is dat het geval.

Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing in strijd is met artikel 18 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting. Er is geen sprake van gewijzigde omstandigheden. Het opschorten van de verloven in verband met het coronavirus was al aan de orde tijdens het verlenen van het verlof aan verzoeker. Daarnaast is de bestreden beslissing onredelijk en onbillijk. Verzoeker heeft een groot persoonlijk belang bij verlof, nu hij op 18 juli 2020 bij de begrafenis van zijn schoonvader aanwezig wenst te zijn. Daarnaast zal verzoeker na het verlof ook niet terugkeren naar het JC Zaanstad, nu hij vanaf 20 juli 2020 zal deelnemen aan een Penitentiair Programma (PP).

Uit de inlichtingen van de directeur komt naar voren dat verzoeker op 12 maart 2020 een positieve beslissing van de Minister voor Rechtsbescherming (de Minister) heeft ontvangen voor algemeen verlof. Tot op heden heeft verzoeker hiervan geen gebruik kunnen maken in verband met de getroffen maatregelen omtrent het coronavirus. Op 22 juni 2020 heeft de Minister positief beslist op verzoekers deelname aan een PP, dat van start gaat op 20 juli 2020. De directeur geeft aan dat verzoekers algemeen verlof was toegekend voor 18 juli 2020 met aansluitend deelname aan een PP, zodat verzoeker niet hoefde terug te keren in het JC Zaanstad en het risico op verdere verspreiding van het coronavirus voorkomen kan worden. Op 16 juli 2020 is de directeur door de Minister gewezen op de op dit moment geldende richtlijnen, waardoor het toekennen van algemeen verlof op dit moment niet is toegestaan. Op grond hiervan heeft de directeur verzoekers algemeen verlof op 18 juli 2020 ingetrokken. Verzoeker zal nu per 20 juli 2020 het JC Zaanstad verlaten en deelnemen aan een PP. Hoewel de directeur de gang van zaken betreft,

geeft de directeur verder aan dat verzoekers schoonvader in Colombia begraven zal worden, zodat fysieke aanwezigheid bij de begrafenis in ieder geval niet aan de orde zou zijn. Er zou een bijeenkomst met de familie georganiseerd worden om via Skype de begrafenis te kunnen volgen.

De voorzitter overweegt dat de op dit moment geldende richtlijn voor het niet toekennen van algemeen verlof ten doel heeft om bewegingen van in- en uitgaande gedetineerden te beperken om zo de verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Uit de stukken van de directeur volgt dat verzoeker na het algemeen verlof op 18 juli 2020 niet zal terugkeren naar het JC Zaanstad, maar dat verzoeker aansluitend vanaf 20 juli 2020 zal deelnemen aan een PP. In verzoekers geval is daarom geen sprake van een beweging in en uit het JC Zaanstad, zodat het risico op (eventuele) verdere verspreiding van het coronavirus door verzoeker in het JC Zaanstad is uitgesloten. Hoewel de directeur met de bestreden beslissing de op dit moment geldende richtlijn voor algemeen verlof in beginsel juist heeft nageleefd, had de directeur - gelet op de specifieke omstandigheden van het geval waarbij verzoeker op 18 juli 2020 (digitaal) een begrafenis wenst bij te wonen - aan verzoeker incidenteel verlof kunnen toekennen, hetgeen per 16 juni 2020 door de Minister wél is toegestaan. Dat alternatief is niet door de directeur bekeken. Voorts is niet gebleken van gewijzigde omstandigheden in verzoekers gedrag en/of positieve adviezen voor het verlenen van verlof. Gelet op het voorgaande acht de voorzitter de bestreden beslissing zodanig onredelijk en onbillijk dat op dit moment tot schorsing van die beslissing overgegaan moet worden.

ZAAKNUMMER:
R-20/6553/GB

Datum uitspraak:
18 september 2020

Beroepscommissie:
mr. C. Fetter, voorzitter, mr. M.F.A.
van Pelt en drs. M.R. van Veen, leden,
bijgestaan door mr. S. van Noordt,
secretaris

Trefwoorden:
Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen;
Plaatsing/overplaatsing VRIS;
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:
Afwijzing van klagers verzoek tot
plaatsing in de gevangenis van de PI
Sittard vanuit de gevangenis van de PI
Ter Apel is, gelet op klagers einddatum
en verblijfplaats van zijn zontje
(negen jaar oud) en de rest van zijn
naaste familie, onredelijk en onbillijk.
Sprake van uitzonderlijke
omstandigheden die afwijking van
plaatsing van strafrechtelijk
gedetineerde vreemdeling
rechtvaardigen. Beroep gegrond en
opdracht nieuwe beslissing.
Tegemoetkoming wordt berekend
vanaf 16 juni 2020, omdat vanaf toen
bezoek weer mogelijk was.
(Wet- en regelgeving: Pbw art. 18 en
Rspog art. 20b)

Rechtsoverwegingen:
Klager verblijft op dit moment in de
gevangenis van de PI Ter Apel. Hij wil
graag in de gevangenis van de PI
Sittard worden geplaatst, omdat deze
inrichting gemakkelijker te bereiken is
voor zijn familie en zontje uit België.

Op grond van artikel 20b, eerste lid,
van de Regeling worden in een
inrichting voor strafrechtelijk

gedetineerde vreemdelingen (een
VRIS-inrichting) gedetineerden
geplaatst die geen rechtmatig verblijf
hebben in Nederland (in de zin van
artikel 8 van de Vreemdelingenwet
2000) en die zijn gedetineerd op grond
van:

- voorlopige hechtenis (door een bevel
van gevangenneming of
gevangenhouding);
- een vrijheidsstraf; of
- een maatregel tot plaatsing in een
Inrichting voor Stelselmatige Daders.

Op grond van het derde lid van dit
artikel kan hiervan worden afgeweken.
Volgens vaste jurisprudentie van de
beroepscommissie moet daarvoor
echter sprake zijn van uitzonderlijke
omstandigheden. Hierbij kan gedacht
worden aan persoonlijke belangen bij
bijvoorbeeld het ontvangen van bezoek
in combinatie met de einddatum van
de betreffende gedetineerde.

De PI Ter Apel is op dit moment de
enige reguliere VRIS-inrichting.
Vaststaat dat klager op dit moment
geen rechtmatig verblijf in Nederland
heeft. Hij voldoet aan de eisen van
artikel 20b, eerste lid, van de Regeling
en moet dus in beginsel in de PI Ter
Apel worden geplaatst.

Nu uit klagers registratiekaart blijkt dat
hij nog een lang strafrestant heeft – de
(fictieve) einddatum van zijn detentie
is momenteel bepaald op 11 september
2033 – en niet uit het dossier blijkt dat
de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V)
 bezig is met klagers uitzetting, is het
belang van klagers plaatsing in de PI
Ter Apel relatief klein.

Klagers zontje en de rest van zijn
naaste familie wonen in België, op
enkele uren reisafstand van de PI Ter
Apel. Het ligt in de rede dat het voor
hen enerzijds zeer belangrijk en
anderzijds zeer belastend is om klager

te bezoeken. Uit de overgelegde bezoekerslijsten blijkt dat klager in de periode van 26 oktober 2017 tot en met 14 april 2020 slechts één keer bezoek heeft ontvangen van zijn vrouw en zontje uit België. Het feit dat klager in genoemde periode slechts één keer bezoek heeft ontvangen, wordt door verweerder ook niet weersproken. Hoewel uit de bezoekerslijsten volgt dat klager regelmatig gebruik maakt van Skype in de contacten met zijn vrouw en zijn zontje, heeft de beroepscommissie eerder geoordeeld dat voor het onderhouden van banden met een dermate jong kind (klagers zontje is negen jaar oud) de optie van het voeren van Skype-gesprekken niet realistisch is (zie RSJ 7 december 2018, R 18/1731/GB). Niet is gebleken van omstandigheden die zich verzetten tegen klagers plaatsing in een inrichting in de buurt van België (anders dan dat hij in beginsel in de PI Ter Apel geplaatst dient te worden).

Mede na afweging van de persoonlijke belangen van klager en het hiervoor gesignaleerde geringe belang van klagers plaatsing in de PI Ter Apel, is de beroepscommissie van oordeel dat sprake is van uitzonderlijke omstandigheden op grond waarvan moet worden afgeweken van artikel 20b van de Regeling. Daarom, en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, moet de bestreden beslissing als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep dan ook gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen.

De beroepscommissie ziet ook aanleiding om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen. Zij rekent hierbij vanaf 16 juni 2020, omdat vanaf dat moment bezoek weer mogelijk is (door de versoepelingen van de coronamaatregelen) en de reisafstand daarom pas vanaf dat

moment zodanig nadeel met zich mee heeft gebracht (dat niet meer ongedaan is te maken) dat een tegemoetkoming passend en geboden is. De beroepscommissie zal de tegemoetkoming vaststellen op €100,-.

ZAAKNUMMER:
R-20/6609/GB

Datum uitspraak:
11 september 2020

Beroepscommissie:
mr. C. Fetter, voorzitter, mr. M.F.A. van Pelt en drs. M.R. van Veen, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:
Corona; Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen; Horizontale
overplaatsing gevangeniswezen

Samenvatting:
Beroep tegen afwijzing horizontale overplaatsing o.g.v. getroffen coronamaatregelen. Ten tijde van de bestreden beslissing was de coronacrisis bijzonder nijpend en was bezoek niet mogelijk. Sinds 16 juni 2020 is bezoek weer mogelijk. Verweerder kan thans niet meer zonder meer volstaan met verwijzing naar beleid om horizontale overplaatsingen categoriaal af te wijzen. Gelet hierop en op het oordeel van de beroepscommissie in R-20/6297/GB, beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming.
(Wet- en regelgeving: Pbw art. 18, RSPOG art. 25, lid 7)

ZAAKNUMMER:
R-20/7401/GB

Datum uitspraak:

21 augustus 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J. Stolwerk, voorzitter, mr. A. Jongsma en mr. M. Iedema, leden, bijgestaan door mr. S. van Noordt, secretaris.

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen; Horizontale
overplaatsing gevangeniswezen;
Corona

Samenvatting:

Gelet op klagers gedrag binnen de PI Lelystad - zo heeft hij een personeelslid tweemaal vol in het gezicht gespuugd, nadat klager en zijn celgenoot was medegedeeld dat zij volgens het protocol op cel moesten blijven, omdat een van hen klachten had die zouden kunnen wijzen op besmetting met het coronavirus - heeft verweerder in redelijkheid kunnen beslissen klager over te plaatsen naar de gevangenis van de PI Leeuwarden. Beroep ongegrond.
(Wet- en regelgeving: Pbw art. 17)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 16 juli 2020 niet meer in Nederland gedetineerd. Daardoor heeft hij in beginsel geen belang meer bij het beroep en zou hij niet-ontvankelijk moeten worden verklaard. In beroep is echter verzocht klager een tegemoetkoming toe te kennen. Daarom zal de beroepscommissie het beroep alsnog inhoudelijk beoordelen.

Klager verbleef in de gevangenis van de PI Lelystad. Op 2 april 2020 is hij overgeplaatst naar de gevangenis van de PI Leeuwarden, in het kader van het

bewaren van de orde, rust en veiligheid binnen de PI Lelystad. Klager is het niet eens met de reden van zijn overplaatsing, omdat er volgens hem geen sprake was van een spoedeisende situatie.

Uit het dossier komen de volgende feiten en omstandigheden naar voren. Klager heeft op 18 maart 2020 een personeelslid door een praat-/doorgeefluik twee maal vol in het gezicht gespuugd, nadat klager en zijn celgenoot was medegedeeld dat zij volgens het protocol op cel moesten blijven, omdat een van hen klachten had die zouden kunnen wijzen op besmetting met het coronavirus. De inrichting heeft van dit voorval aangifte gedaan bij de politie en klager is daarvoor ook disciplinair gestraft. Klager heeft in zijn schorsingsverzoek erkend dit gedrag te hebben vertoond. Dit gedrag heeft in de huidige omstandigheden redelijkerwijs een enorme impact op de inrichtingsmedewerkers en medegedetineerden. De omstandigheid dat klager vanaf 20 maart 2020 tot 2 april 2020 zonder problemen in de PI Lelystad heeft verbleven doet niet af aan de ernst van dit incident. Verweerder mocht daarom in redelijkheid concluderen dat er sprake was van een onhoudbare situatie.

Gelet op de ernst van het incident en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kan de bestreden beslissing niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren.

ZAAKNUMMER:
R-20/7207/GB

Datum uitspraak:
7 augustus 2020

Beroepscommissie:
mr. M.J. Stolwerk, voorzitter, mr. A. Jongsma en mr. M. Iedema, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:
Corona; Horizontale overplaatsing gevangeniswezen; Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:
Klager is vanuit het arrestantenregime doorgeplaatst. PI Leeuwarden ligt niet in arrondissement van vestiging of aanpalend. Ook de feitelijke afstand is groot. In inrichting van klagers voorkeur was geen plaats, maar niet gesteld of gebleken dat in aanpalend arrondissement geen plaats beschikbaar is. Ook onduidelijk waarom klager niet op een wachtlijst kon worden geplaatst. Beroep gegrond, opdracht nemen nieuwe beslissing. Tegemoetkoming €75, berekend vanaf 2 juni 2020, omdat vanaf dat moment bezoek weer mogelijk was (door de versoepelingen van de coronamaatregelen) en de reisafstand daarom pas vanaf dat moment zodanig nadeel met zich mee heeft gebracht dat een tegemoetkoming passend en geboden is. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, RSPOG art. 25, lid 7)

Rechtsoverwegingen:
Klager heeft verzocht het beroep mondeling te mogen toelichten. Dit verzoek is niet onderbouwd, terwijl de stukken voldoende informatie bevatten om het beroep te kunnen beoordelen. De beroepscommissie wijst het verzoek daarom af.

Klager verbleef in het HVB van de PI Alphen. Op 28 april 2020 heeft verweerder klager geselecteerd voor de gevangenis van de PI Leeuwarden, omdat zijn verblijf in het arrestantenregime de wettelijk maximaal toegestane duur zou overschrijden en in de PI Leeuwarden plaats beschikbaar was. Op 29 april 2020 is klager in de PI Leeuwarden geplaatst.

Op grond van artikel 25, zevende lid, van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (hierna: de Regeling) wordt een gedetineerde die tot een gevangenisstraf is veroordeeld, in beginsel in het arrondissement van vestiging geplaatst. Als daar geen plaats beschikbaar is, wordt de gedetineerde in een aanpalend arrondissement geplaatst. Gedetineerden die in het plusprogramma verblijven krijgen voorrang.

Klagers vestigingsadres ligt in Amsterdam, in het gelijknamige arrondissement. Hij werd bij de onderhavige plaatsing gepromoveerd naar het plusprogramma. De PI Leeuwarden bevindt zich niet in het arrondissement Amsterdam (daar bevindt zich geen inrichting) en evenmin in een aanpalend arrondissement. De feitelijke afstand naar de PI Leeuwarden is eveneens groot.

De beroepscommissie begrijpt – en onderschrijft – dat klager vanuit het arrestantenregime in een gevangenis moest worden geplaatst en kennelijk was in de inrichting van klagers voorkeur, de PI Dordrecht, geen plaats beschikbaar. Verweerder heeft echter niet uitgelegd waarom moest worden uitgeweken naar de PI Leeuwarden, die aan de andere kant van het land ligt.

Evenmin is gesteld of gebleken dat in een aanpalend arrondissement van klagers vestiging geen plaats beschikbaar was, zodat zonder toelichting is afgeweken van artikel 25, zevende lid, van de Regeling. Het is ook niet duidelijk of er – hetzij ten tijde van de initiële beslissing hetzij in de bezwaarfase – geen andere inrichting dichterbij Amsterdam of Dordrecht in aanmerking kwam voor klagers plaatsing en waarom hij niet ten minste op een wachtlijst had kunnen worden geplaatst.

Het kan in het midden blijven waarom nog steeds geen toestemmingsverklaring van klagers moeder beschikbaar is, maar als (ver) reizen voor haar inderdaad zeer belastend is, zoals in de overgelegde verklaring van de manueel therapeut staat, klemt het voorgaande temeer. Of en waarom klager thans in het HVB verblijft in plaats van in de gevangenis, kan overigens eveneens in het midden blijven, want dat is in deze procedure niet aan de orde.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, moet de bestreden beslissing als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Zij zal verweerder opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan.

De beroepscommissie ziet ook aanleiding om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen. Zij rekent hierbij vanaf 2 juni 2020, omdat vanaf dat moment bezoek weer mogelijk was (door de versoepelingen van de coronamaatregelen) en de reisafstand daarom pas vanaf dat moment zodanig nadeel met zich mee

heeft gebracht (dat niet meer ongedaan is te maken) dat een tegemoetkoming passend en geboden is. De beroepscommissie zal de tegemoetkoming vaststellen op €75,-.

ZAAKNUMMER:
R-20/7735/GM

Datum uitspraak:
23 november 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. Lookeren Campagne,
voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka
en drs. P.J.M. van Puffelen, leden,
bijgestaan door mr. A. de Groot,
secretaris.

Trefwoorden:

Arbeidsongeschiktheid; Corona
Medische verzorging

Samenvatting:

Bij de beoordeling van de arbeids(on)geschiktheid moet niet alleen gekeken worden naar het besmettingsgevaar door het coronavirus, maar ook in hoeverre de gedetineerde, eventueel meer dan anderen, kwetsbaar is voor dit virus en daardoor bij besmetting een verhoogd risico loopt. De inrichtingsarts heeft in redelijkheid kunnen oordelen dat klager arbeidsgeschikt is. Niet gebleken dat klager lijdt aan ernstige vorm van astma of copd. Daarnaast is voldoende rekening gehouden met de te verrichten werkzaamheden en waarop klager deze kan uitvoeren. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pm: artikel 28)

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt voorop dat tijdens de coronacrisis niet alleen moet worden gekeken naar het besmettingsgevaar, maar ook moet worden beoordeeld in hoeverre de gedetineerde, eventueel meer dan anderen, kwetsbaar is voor het virus en daardoor bij besmetting een verhoogd risico loopt. Daarbij moet rekening worden gehouden met de werksituatie van de gedetineerde.

Klager is eind maart 2020 arbeidsongeschikt verklaard, vanwege zijn longproblematiek in combinatie met de opkomst van het coronavirus. Per 1 juli 2020 is klager weer arbeidsgeschikt verklaard door de inrichtingsarts, die klagers risico's bij de arbeid op dat moment als zeer laag heeft ingeschat. Klager heeft naar aanleiding daarvan de klacht ingediend. Hij wil weer arbeidsongeschikt worden verklaard, omdat tijdens zijn werkzaamheden door medegedetineerden onvoldoende acht wordt geslagen op de anderhalve meterregel. Klager maakt zich zorgen om zijn gezondheid.

De beroepscommissie stelt vast, mede aan de hand van wat ter zitting is besproken, dat klager voor zijn longproblematiek geen zware medicatie gebruikt. Hij hoeft ook niet elke dag te inhaleren. Uit het (medisch) dossier blijkt niet dat klager lijdt aan een ernstige vorm van astma of COPD. Dit is ook niet op een andere manier gebleken.

Naar het oordeel van de beroepscommissie heeft de inrichtingsarts, gelet op de stukken inclusief het medisch dossier en wat tijdens de zitting is besproken, klagers arbeids(on)geschiktheid zorgvuldig beoordeeld. In aanmerking genomen wat over klagers longproblematiek bekend is en gelet op het feit dat klager zijn werkzaamheden in de wasserij zelfstandig kan uitvoeren, heeft de inrichtingsarts in redelijkheid tot de conclusie kunnen komen dat klager per 1 juli 2020 (weer) arbeidsgeschikt is. Daarbij is voldoende rekening gehouden met de te verrichten werkzaamheden en de manier waarop klager die kan doen.

De beroepscommissie gaat ervan uit dat de inrichtingsarts bij nieuwe ontwikkelingen of nieuwe

wetenschappelijke inzichten over het coronavirus de arbeids(on)geschiktheid opnieuw zal beoordelen.

Gelet op het voorgaande kan het handelen van de inrichtingsarts niet worden aangemerkt als in strijd met de norm van artikel 28 van de Penitentiaire maatregel. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren.

ZAAKNUMMER:
R-20/8296/GV

Datum uitspraak:

19 november 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, mr.
J.M.L. Niederer en mr. D.W.J. Vinkes,
leden, bijgestaan door mr. L.E.M.
Meekenkamp, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Incidenteel verlof

Samenvatting:

Afwijzing verzoek incidenteel verlof voor bijwonen uitvaart onredelijk en onbillijk. Onvoldoende onderbouwd dat klager zich aan zijn detentie zou onttrekken. Daarnaast wordt afwijzing op grond van de kans dat klager besmet zou kunnen raken met het coronavirus onredelijk en onbillijk geacht, nu incidenteel verlof - ondanks coronamaatregelen - wel tot de mogelijkheden behoort en klagers belang groot is. Beroep gegrond, tegemoetkoming €50,-. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 21 en 24)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 24 februari 2020 gedetineerd. Door de rechtbank is een gevangenisstraf van zestig maanden met aftrek opgelegd. Hiertegen is klager in beroep gegaan. De (fictieve) einddatum van deze detentie is momenteel bepaald op 18 december 2022. Daarna zal klager preventief worden ingesloten in een andere strafzaak.

In artikel 21 van de Regeling staat dat incidenteel verlof kan worden verleend voor het bijwonen van gebeurtenissen in de persoonlijke sfeer van de gedetineerde, waarbij zijn

aanwezigheid noodzakelijk is. In artikel 24 van de Regeling staat – voor zover relevant – dat incidenteel verlof kan worden verleend voor het bijwonen van een uitvaart.

Klager heeft verzocht om incidenteel verlof voor het bijwonen van de uitvaart van zijn moeder.

Voor voorlopig gehechte gedetineerden is het mogelijk om incidenteel verlof te verkrijgen. Daarnaast kan de voorlopige hechtenis van de gedetineerde ingevolge artikel 80 van het Wetboek van Strafvordering worden geschorst.

Uit de stukken volgt dat klagers verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis door het gerechtshof Den Haag op 14 oktober 2020 is afgewezen. Daarbij is door het hof mede overwogen dat bij dit soort droevige familieomstandigheden er doorgaans mogelijkheden zijn om bij de directeur van de inrichting een kortdurend verlof aan te vragen.

Namens verweerder is gesteld dat het risico aanwezig is dat klager zich, indien verlof wordt verleend, aan de verdere tenuitvoerlegging van zijn detentie zal onttrekken. Uit hetgeen namens klager is aangevoerd volgt echter dat klagers voorlopige hechtenis eerder langdurig is geschorst en dat klager zich gedurende die periode aan de voorwaarden heeft gehouden. De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat onvoldoende is onderbouwd dat klager zich aan zijn detentie zou onttrekken.

Daarnaast is in de belangenweging eveneens meegewogen dat de kans aanwezig is dat klager besmet zou kunnen raken met het coronavirus. De beroepscommissie acht afwijzing op deze grond onredelijk en onbillijk, nu – ondanks de genomen maatregelen die

zijn getroffen om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan – incidenteel verlof wel tot de mogelijkheden behoort en klagers belang om de uitvaart van zijn moeder bij te wonen evident groot is.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, moet de bestreden beslissing als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, komt klager een tegemoetkoming toe. De beroepscommissie zal deze vaststellen op € 50,-.

ZAAKNUMMER:
RSJ R-20/7945/GV

Datum uitspraak:
21 oktober 2020

Beroepscommissie:
mr. D. van der Sluis, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris.

Trefwoorden:
Corona; Incidenteel verlof

Samenvatting:
Incidenteel verlof aan klagers oma afgewezen vanwege de getroffen coronamaatregelen. Klagers oma heeft haar opgevoed. Klagers oma is slechthorend en kampt met cognitieve problemen. Klager heeft onweersproken gesteld dat Skype onvoldoende volwaardig en betekenisvol contact biedt. Eerder is aan klager om diezelfde reden,

mede op grond van het(zelfde) advies van de medisch adviseur, wel incidenteel verlof verleend. Afwijzing onvoldoende gemotiveerd, mede gelet op de huidige verlofmogelijkheid op humanitaire gronden. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

(Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21, 25)

Rechtsoverwegingen:

Namens klager is verzocht het beroep mondeling te mogen toelichten. Dit verzoek is niet onderbouwd, terwijl de stukken voldoende informatie bevatten om het beroep te kunnen beoordelen. De beroepscommissie wijst het verzoek daarom af.

Klager is sinds 30 juni 2015 gedetineerd. Zij ondergaat een gevangenisstraf van elf jaren met aftrek, wegens – zakelijk weergegeven – doodslag en het onttrekken van een lijk aan nasporing. De einddatum van klagers detentie is momenteel bepaald op 27 oktober 2022.

In artikel 21 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) is bepaald dat incidenteel verlof kan worden verleend voor het bijwonen van gebeurtenissen in de persoonlijke sfeer van de gedetineerde, waarbij zijn of haar aanwezigheid noodzakelijk is.

Op grond van artikel 25, eerste lid, van de Regeling kan incidenteel verlof worden verleend voor een bezoek aan een niet tot reizen in staat zijnde levenspartner, kind en ouder, indien deze wegens medische of psychische belemmeringen niet in staat is de inrichting te bezoeken en de gedetineerde gedurende drie maanden niet heeft kunnen ontmoeten. In de toelichting op deze bepaling staat dat incidenteel verlof kan worden verleend voor een ontmoeting buiten de inrichting, om te voorkomen dat de

gedetineerde al te veel van de betreffende persoon zou vervreemden. Een verzoek tot incidenteel verlof voor een dergelijk bezoek dient steeds opnieuw te worden aangevraagd, waarbij dezelfde persoon niet vaker dan een maal per drie maanden in het kader van incidenteel verlof kan worden bezocht.

Uit de stukken is gebleken dat klaagster, vanwege de hechte band tussen haar en de oma van klaagster (die klaagster heeft opgevoed en aan wie klaagster voorafgaand aan haar detentieperiode mantelzorg heeft verleend), wekelijks in de gelegenheid wordt gesteld om met haar oma te skypen. Klaagsters oma is echter slechthorend en kampt met cognitieve problemen, waardoor dit moeizaam gaat. De medische situatie van klaagsters oma vindt bevestiging in het advies van de medisch adviseur van de afdeling IMA van 14 januari 2020. De medisch adviseur geeft voorts aan dat klaagsters oma vanwege ouderdomskwalen en chronische ziekten ernstig beperkt is in haar mobiliteit en niet tot reizen in staat is. Het is een kwetsbare vrouw die afhankelijk is van de door de thuiszorg en mantelzorgers geboden hulp. Haar levensverwachting is – volgens informatie van haar huisarts – onduidelijk. De medisch adviseur acht, vanwege de voorgaande omstandigheden, het periodiek verlenen van incidenteel verlof op medische gronden geïndiceerd.

Vanwege deze omstandigheden, zo begrijpt de beroepscommissie, is aan klaagster voor het laatst op 17 februari 2020 een begeleid incidenteel verlof verleend om haar oma te bezoeken.

Klaagster heeft thans opnieuw en op dezelfde gronden verzocht om incidenteel verlof voor een bezoek aan haar oma. Daaraan is toegevoegd dat het spoedige overlijden van haar oma

valt te verwachten, hetgeen niet is weersproken. Het onderhavige verzoek is afgewezen in verband met de door DJI getroffen coronamaatregelen. Aangezien klaagster in de vorm van beeldbellen contact kan onderhouden met haar oma, ontbreekt de noodzaak voor het verlenen van incidenteel verlof, aldus verweerder. Met uitzondering van het advies van de directeur van de locatie Nieuwersluis zijn ten behoeve van klaagsters verlofaanvraag geen nieuwe inlichtingen en adviezen ingewonnen.

De beroepscommissie is ambtshalve bekend met de door DJI (ten tijde van de bestreden beslissing) getroffen maatregelen om verspreiding van het coronavirus binnen justitiële inrichtingen tegen te gaan. Onderdeel van die maatregelen vormt het uitbreiden van de bel- en skypemogelijkheden voor justitiabelen, ter compensatie van de (gedeeltelijke) opschorting van verloven. Het verlenen van incidenteel verlof, onder meer op humanitaire gronden, is binnen de bestaande beleidskaders mogelijk.

Klaagster heeft bij monde van haar raadvrouw onweersproken gesteld dat de situatie – waarin zij is teruggeworpen op de in de inrichting geboden skypemogelijkheden en fysiek contact ontbreekt – geen, althans onvoldoende, gelegenheid biedt om volwaardig en betekenisvol contact met haar oma te onderhouden. Eerder is aan klaagster om diezelfde reden, mede op grond van het(zelfde) advies van de medisch adviseur, wel een begeleid incidenteel verlof verleend.

In het licht van deze omstandigheden, en mede gelet op de door DJI getroffen coronamaatregelen, waarbij het verlenen van incidenteel mogelijk is, is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing tot afwijzing van klaagsters verlofaanvraag onvoldoende is gemotiveerd. De beroepscommissie

zal het beroep daarom gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Zij zal verweerder opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie ziet geen aanleiding om aan klagster een tegemoetkoming toe te kennen.

ZAAKNUMMER:
R-20/7344/GV

Datum uitspraak:
13 augustus 2020

Beroepscommissie:
mr. M. Iedema, voorzitter, F. van Dekken en mr. M.J. Stolwerk, leden, bijgestaan door mr. L.E.M. Meekenkamp, secretaris

Trefwoorden:
Detentiefasering; Strafonderbreking; Corona

Samenvatting:
Afwijzing strafonderbreking niet onredelijk, nu strafonderbreking niet kan dienen ter vervanging van detentiefasering, ook niet toen plaatsing in een (Z)BBI vanwege de coronacrisis niet mogelijk was. Niet gebleken van (andere) bijzondere omstandigheden. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 34)

Rechtsoverwegingen:
Klager is sinds 11 maart 2020 gedetineerd. Hij ondergaat een gevangenisstraf van acht maanden met aftrek, wegens het medeplegen van oplichting en het opzettelijk gebruikmaken van een vals geschrift. De (fictieve) einddatum van klagers

detentie is momenteel bepaald op 6 november 2020.

In artikel 34 van de Regeling staat dat strafonderbreking kan worden verleend wegens zodanig bijzondere omstandigheden in de persoonlijke sfeer, dat niet kan worden volstaan met een andere vorm van verlof.

Klager heeft verzocht om strafonderbreking, omdat klager als gevolg van de coronamaatregelen geen mogelijkheden tot detentiefasering heeft en hij aldus aanzienlijk harder wordt gestraft.

De beroepscommissie begrijpt dat de genomen maatregelen ter (verdere) verspreiding van het coronavirus voor klager vergaande en onbevredigende gevolgen hebben, nu klager – op het moment dat hij hiervoor in aanmerking zou komen – niet kan worden geplaatst in een ZBBI en als gevolg daarvan een (groot) deel van zijn resocialisatietraject misloopt.

De beroepscommissie is echter van oordeel dat strafonderbreking niet kan dienen ter vervanging van detentiefasering (vgl. RSJ 29 juli 2020, R-20/7237/GV), ook niet toen plaatsing in een ZBBI of BBI door de coronacrisis niet mogelijk was. Strafonderbreking is niet bedoeld voor geleidelijke re-integratie. Een strafonderbreking brengt zeer vergaande vrijheden met zich mee, terwijl de verschillende detentiefaseringsmodaliteiten voorzien in (bijvoorbeeld) een dagprogramma en/of gedeeltelijk verblijf binnen de inrichting. Er is niet gebleken van (andere) zodanig bijzondere omstandigheden in de persoonlijke sfeer, dat strafonderbreking zou zijn aangewezen.

De bestreden beslissing kan, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, daarom niet als

onredelijk of onbillijk worden
aangemerkt. Het beroep zal dan ook
ongegrond worden verklaard.

ZAAKNUMMER:
R-20/7210/JA

Datum uitspraak:
31 december 2020

Beroepscommissie:
mr. P. de Bruin, voorzitter, mr. E. Lucas en dr. J.G. Vinke, leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:
Persoonlijke verzorging; Corona

Samenvatting:
Vanwege besmettingsgevaar met coronavirus heeft directeur een invoerverbod voor kleding ingevoerd. Daarmee is klagers recht op het dragen van eigen kleding beperkt. Directeur is zonder motivering voorbijgegaan aan eisen van subsidiariteit, doelmatigheid en proportionaliteit. Daarnaast is de (waarschijnlijke) duur van de maatregel niet bekend, evenals de wijze waarop dit alles op een begrijpelijke manier richting de jeugdigen is gecommuniceerd. Klager is daarom onevenredig zwaar getroffen in zijn recht op het dragen van eigen kleding. Beroep gegrond. Een tegemoetkoming is echter niet passend, omdat onvoldoende is vast te stellen dat en in welke mate klager ongemak heeft ondervonden en welke redenen de aanleiding vormden voor dit ongemak.
(Wet- en regelgeving: Bjj art. 49)

Rechtsoverwegingen:
De wet en de huisregels

Een jeugdige kan bij de beklagcommissie beklag doen over een hem betreffende door of namens de directeur genomen beslissing, betreffende enige andere beslissing die een beperking inhoudt van een recht

dat de jeugdige op grond van een bij of krachtens de Bjj toekomt (artikel 65, eerste lid en onder n, Bjj).

De directeur draagt zorg dat aan de jeugdige noodzakelijke kleding en schoeisel worden verstrekt dan wel dat hem voldoende geldmiddelen ter beschikking worden gesteld om hierin naar behoren te voorzien (artikel 49, eerste lid, van de Bjj). De jeugdige heeft het recht op het dragen van eigen kleding en schoeisel, tenzij die een gevaar kunnen opleveren voor de orde of de veiligheid in de inrichting (artikel 49, tweede lid, van de Bjj). Uit de toelichting op deze bepaling blijkt dat onder dit laatste ook de gezondheid van de jeugdige valt, zodat bijvoorbeeld een jeugdige in een ziekenhuisafdeling van een inrichting geen recht heeft op het dragen van eigen bovenkleding, maar verplicht kan worden door de inrichting verstrekte nachtkleding te dragen. In de huisregels kunnen regels worden gesteld omtrent de wijze van gebruik en onderhoud van kleding en schoeisel.

In paragraaf 6.2 van de huisregels van de RJJJ Den Hey-Acker staat, voor zover relevant, het volgende: "Je mag in de inrichting je eigen kleding en schoeisel dragen, tenzij die een gevaar kunnen opleveren voor de orde of de veiligheid in de inrichting of niet voldoen aan redelijk te stellen eisen. [...] Je zorgt dat je kleding schoon en heel is. Je bent verplicht om iedere dag schoon ondergoed en schone sokken aan te doen. Indien je dat niet doet of indien je zelf onvoldoende ondergoed en sokken hebt, zal de inrichting deze spullen aan jou verstrekken. [...] Je dient minimaal over de volgende kleding te beschikken:

- 2 lange (spijker)broeken
- 1 trui
- 2 T-shirts
- 1 pyjama of slaapshirt

- 8 slips
- 8 paar sokken
- 1 paar schoenen voor dagelijks gebruik
- 1 jas voor buiten
- 1 badjas

Het maximaal aantal kledingstukken dat je mag hebben, kun je lezen in de groepsregels. Indien je bij binnenkomst niet beschikt over voldoende behoorlijke kleding zal de inrichting je een noodpakket verstrekken dat je kunt gebruiken totdat je ouders/voogd je kledingpakket aangevuld hebben/heeft.”

Inhoudelijke beoordeling

Met ingang van 3 april 2020 is het voor jeugdigen in de RJJJ Den Hey-Acker niet toegestaan kleding in te voeren, met uitzondering van de jeugdigen die geen kleding hebben en/of bij binnenkomst in de inrichting niet over kleding beschikken. Aangezien ouders (ten tijde van de klacht) hun kind in de inrichting niet mochten bezoeken, is tot invoering van deze maatregel besloten, aldus de (plaatsvervangend) directeur in een e-mail gericht aan onder meer de afdelingshoofden. De directeur heeft aangegeven dat de invoer van kleding is verboden om besmettingsgevaar met het coronavirus tot een minimum te beperken. Verder had klager volgens zijn mentor genoeg kleding en bestond er, gezien de coronamaatregelen, geen noodzaak om kleding te laten invoeren.

Artikel 49, eerste en tweede lid, van de Bjj – in onderlinge samenhang bezien – omvat een zorgplicht van de directeur om de jeugdige in de gelegenheid te stellen zijn recht op het dragen van eigen kleding te verwezenlijken. Dat recht impliceert in feitelijke zin de invoer van kleding, waarvoor de directeur toestemming dient te verlenen. Door een invoerverbod van kleding door te voeren, is klager

beperkt in zijn recht op het dragen van eigen kleding.

Op grond van artikel 49, tweede lid, van de Bjj kan het recht op het dragen van eigen kleding worden beperkt, indien die (invoer van) kleding een gevaar oplevert voor de orde of de veiligheid in de inrichting. De beroepscommissie overweegt daarover het volgende.

Er is gesteld noch gebleken dat klager met het invoeren van (zomer)kleding het maximumaantal toegestane kledingstukken, zoals vastgelegd in de huisregels van de RJJJ Den Hey-Acker, zou overschrijden. De beroepscommissie constateert daarnaast dat het door de directeur ingevoerde verbod geen onderdeel uitmaakt van de door de Dienst Justitiële Inrichtingen op landelijk niveau getroffen coronamaatregelen, onder meer ten aanzien van bezoeken en verlofmogelijkheden. Dat laat onverlet dat de directeur een eigen verantwoordelijkheid heeft om het risico op besmetting met het coronavirus binnen de inrichting te beperken en ter discretie initiatieven tot uiting te brengen om de situatie beheersbaar en veilig te houden. Hierbij gelden evenwel eisen van subsidiariteit, doelmatigheid en proportionaliteit die grenzen aanbrengen op deze aan de directeur toegewezen vrijheid.

Op basis van de stukken is niet bekend of, en zo ja, welke alternatieve, minder bezwaarlijke mogelijkheden zijn onderzocht om de (verdere) verspreiding van het coronavirus in de inrichting tegen te gaan. Uit het onderliggende dossier volgt evenmin op welke manier de aanvullende beperkende maatregel doeltreffend zou kunnen bijdragen aan de beperking van het risico op verspreiding van het coronavirus binnen de RJJJ Den Hey-

Acker. Het aanbod van de directeur om rijkskleding te dragen, doet niet af aan klagers recht op het dragen van eigen kleding en kan in de onderhavige situatie niet worden aangemerkt als een volwaardig en redelijk te bieden alternatief.

In een situatie zoals deze, waarin gedurende tijden van crisis beperkende maatregelen worden getroffen, is het – in aanvulling op het voorgaande – van belang dat de directeur bij zijn beslissing aangeeft hoelang de maatregel (waarschijnlijk) zal duren en/of onder welke omstandigheden de maatregel kan worden aangepast of opgeheven. Dit alles dient, tot slot, op een begrijpelijke manier richting de jeugdigen te worden gecommuniceerd. Aan deze onderdelen is de directeur zonder motivering voorbijgegaan.

Bij deze stand van zaken, in het bijzonder nu niet is gebleken op welke manier het verbod op de invoer van kleding tijdens de coronacrisis bijdraagt aan de veiligheid en gezondheid van de jeugdigen en het inrichtingspersoneel, is de beroepscommissie van oordeel dat klager onevenredig zwaar is getroffen in zijn recht op het dragen van eigen kleding. Daarom moet de beslissing van de directeur, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. Hierbij neemt de beroepscommissie mede in aanmerking dat klager zich (ten tijde van de klacht) ook geconfronteerd zag met de landelijk getroffen beperkende coronamaatregelen, onder meer ten aanzien van bezoek- en verlofmogelijkheden. De beroepscommissie zal het beroep gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren.

De rechtsgevolgen van de bestreden beslissing zijn niet meer ongedaan te

maken. De beroepscommissie ziet echter geen aanleiding aan klager een tegemoetkoming toe te kennen en overweegt daartoe het volgende. Uit de namens klager verstrekte nadere inlichtingen blijkt dat klager, hoewel hij constateerde dat hij te weinig (seizoensgebonden) kleding had, een aantal kledingstukken heeft weggegooid (zonder blijkbaar al over vervangende kleding te beschikken). Op welk moment hij dat gedaan heeft, maakt klager niet duidelijk. Dat is relevant, omdat de maatregel op 3 april 2020 is afgekondigd en klager pas op 10 april 2020 heeft geklaagd over een op 9 april 2020 genomen beslissing. Daar komt bij de stelling van de directeur, die aangeeft dat klager over voldoende kledingstukken beschikte en dat hem rijkskleding is aangeboden als – tijdelijke – aanvulling op zijn eigen kleding. Klager betwist weliswaar dat hij over voldoende kleding beschikte, maar ontkent niet dat hem kleding is aangeboden (die hij blijkbaar heeft geweigerd). Dit alles brengt de beroepscommissie tot het oordeel dat onvoldoende is vast te stellen dat en in welke mate klager ongemak heeft ondervonden en welke redenen de aanleiding vormden voor dit ongemak. Het toekennen van een tegemoetkoming aan klager is in deze omstandigheden niet passend.

ZAAKNUMMER:
R-20/6860/JZ

Datum uitspraak:
5 november 2020

Beroepscommissie:

mr. M. Iedema, voorzitter, mr. P. de Bruin en dr. T. Jambroes, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Bezoek; Corona; Verlof

Samenvatting:

Verlof- en bezoekbeperkingen civielrechtelijk geplaatste jeugdige vanwege coronacrisis. Betreft individuele beslissingen. Geen beperkt beklagrecht. Klager alsnog ontvankelijk in zijn klachten. Coronacrisis maakt(e) vergaande maatregelen noodzakelijk. De directeur heeft alternatieven onderzocht. Niet gebleken van strijd met enige verdragsrechtelijke bepaling. Klachten ongegrond. (Wet- en regelgeving: Jeugdwet artt. 6.3.3, 6.4.1, 6.5.1)

Rechtsoverwegingen:

Op 17 maart 2020 heeft de instelling verlof- en bezoekbeperkingen ingesteld vanwege de getroffen coronamaatregelen. Klager heeft verzocht om hierop voor hem een uitzondering te maken. Dat verzoek is op of omstreeks 6 april 2020 afgewezen. Tegen deze beslissingen heeft klager een klacht ingediend.

De ontvankelijkheid van de klachten

De klachtencommissie heeft klager niet-ontvankelijk verklaard in zijn klacht, maar de beroepscommissie is van oordeel dat dit onterecht is.

Op grond van artikel 6.5.1, eerste lid, van de Jeugdwet kan een klacht

worden ingesteld tegen beslissingen over verlof (in verbinding met artikel 6.4.1. van de Jeugdwet) en bezoek (in verbinding met artikel 6.3.3 van de Jeugdwet). Er is geen sprake van een zogenaamd beperkt klachtrecht, zoals in de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj).

Voor zover de directeur zich (in de beklagfase) op het standpunt stelt dat sprake is van algemene regels waartegen geen klacht kan worden ingesteld, overweegt de beroepscommissie dat de genomen beslissingen klager direct raken en van invloed zijn op eerdere individuele, jegens hem genomen beslissingen. Daarom is sprake van klachtwaardige beslissingen (vergelijk RSJ 31 augustus 2020, R-20/7213/GA en meer in algemene zin RSJ 24 augustus 2020, R 19/3447/GA).

De beroepscommissie zal de uitspraak van de klachtencommissie vernietigen en klager alsnog ontvangen in zijn klachten.

De inhoud van de klachten

De beroepscommissie begrijpt dat de getroffen coronamaatregelen voor klager vervelende gevolgen hadden. De coronacrisis maakt en maakte vergaande maatregelen helaas noodzakelijk. Dat gold zeker ook op 6 april 2020, toen klagers verzoek werd afgewezen. De maatregelen die toen waren getroffen, golden bovendien voor alle 52 jongeren in Via Almata. De beroepscommissie vindt de maatregelen (en de afwijzing van klagers verzoek om daarvan af te wijken) daarom op zichzelf niet onredelijk of onbillijk.

De beroepscommissie vindt het in deze zaak wel van belang of er is gekeken naar alternatieven. Daarom heeft de beroepscommissie de directeur

gevraagd om toe te lichten welke alternatieven er zijn onderzocht en aangeboden. Uit de reactie van de directeur blijkt het volgende.

Klager heeft, meer dan normaal, mogen (beeld)bellen met zijn ouders. Er is ook gekeken naar een bezoek op een alternatieve locatie. Klagers ouders hebben daarvan uiteindelijk afgezien. Dat is, mede gelet op de reisafstand, misschien wel begrijpelijk, maar de directeur heeft zich dus wel ingespannen om voor klager toch bezoek mogelijk te maken.

De beroepscommissie is tot slot, gelet op de uitzonderlijke situatie, niet gebleken van strijd met enige verdragsrechtelijke bepaling. Het is daarbij niet van belang dat de coronamaatregelen (nog) niet in een spoedwet zijn vastgelegd of dat de noodtoestand niet is uitgeroepen. De directeur heeft een eigen verantwoordelijkheid om de kans op besmettingen met het coronavirus binnen de instelling zoveel mogelijk te beperken.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kunnen de beslissingen van de directeur niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal de klachten daarom ongegrond verklaren.

